

HRVATSKI LIST

P. n. Kujžnica kr. svećilišta — ZAGREB

GODINA XXXIX.

U SAMOBORU, 1. LIPNJA 1942.

BROJ 6.

Proslava 700-godišnjice Samobora

Kako je već javljeno u par brojeva »Samoborskog lista«, Samobor se spremi da proslavi spomen na najznamenitiji događaj svoje prošlosti, kad je po kralju Belli IV. bio proglašen k.r. slobodnim i povlaštenim trgovištem.

Odbor želi u tu svrhu izdati svečanu »Spomenicu«. U njoj će biti u više članaka objavljene najznačajnije stranice iz povijesti Samobora u ovo 700. godina. Obraditi će ih domaći pisci i stručnjaci, koje će se zamoliti za dobrohotnu suradnju.

»Spomenica« će biti urešena slikama i to svjetloplinskim, (fotografskim), i što izvorno umjetničkim od raših domaćih slikara i onih, koji borave u Samoboru.

Odbor moli cij. gradaštvu, sve prijatelje Samobora, napose rođene Samoborce, ma gdje se nalazili, da nam pruže pomoć bilo u suradnji člancima za »Spomenicu«, bilo povjesnim podacima, osobito pak predbilježom i preplatom na »Spomenicu«.

Posebni povjerenici posjetit će gg. sugradane, predbilježiti ih kao naručitelje »Spomenice«, te ubrati novac, kojim će se nabaviti papir za tisk i pokriti troškovi štampanja.

Ne bi smjelo biti ni jednog Samoborca, koji se ne bi predbilježio i tako omogućio izdanje »Spomenice«.

Jeden od najvažnijih dijelova proslave bit će Kulturno-povjesna izložba,

koju Odbor želi prirediti u svim prostorijama »Hrvatskog Doma«.

Izložba bi imala biti što vjernije ogledalo Samobora sa svih područja njegova života kroz sedam stoljeća. Od bor stoga poziva sve Samoborce i prijatelje Samobora, da mu pripomognu i prinosima u novcu i u sabiranju vrijednih povjesnih spomenika.

Napose molimo, da se otkriju i Odboru (tajniku g. I. Sudniku) predaju do konca srpnja o. g. oni predmeti, što ih je nekoć samoborski klub »Šišmiš« sabrao i pohranio u kuli samoborskog Starog grada, a koji su nakon raspusta istog kluba kojekuda razneseni, možda oštećeni i izgubljeni. Neka se potraže i prikupe stare listine, stare knjige, napose one koje su napisali Samoborci, knjige i članci, koji rade o Samoboru, pjesmarice i nači staro oružje, posude, ostaci starog odijela građanskoga i okoljnog seljaštva, sačuvani predmeti starog pokućstva, ormar, stolova, stolica, klupske, ogledala i t. d., stare slike Samobora i okolice, portreti starih samoborskih građana i građanka, znamenitih osoba i t. d.

Možda ima obitelji i pojedinaca, koji su sačuvali komade starog novca, nekadašnjeg jedačeg pribora, pojedine komade oruđa obrtničkih struka napose onih, kojih je nestalo pred kojih 30. 50. i 70. godina kao gumbara, češljara, krznara, čavlara, pepelara, remenara, puškara, barbira »cingesera« i t. d.

Govornik je bio oduševljen pozdravljen.

Kraći govor održao je veliki prijatelj hrvatskog naroda, slovački novinar Karol Studenec, te je bio također oduševljen pozdravljen.

Popodne posjetio je Poglavnji pobočnik Blaž Lorković sa pratnjom sela ne Pijetkovići i »Malu školu« u Rudama. Zatim se odvraeo u Jasenac, t. j. na granicu naše države i Velikog Njemačkog Retska.

d. ili koji spomenik starih samoborskih obrtničkih cehova.

Odbor se preporuča, da se pronađu i predaju Odboru i predmeti, koji su u bilo kojoj vezi s rudnicima željeza i bakra u Rudama, s bivšom Bakranom (Hamor), staklanom u Osretku, Gipsarnom u Rudarskoj dragi. Neka se potraže i predaju Odboru predmeti kao okamenine, napose one iskopane u velikom broju na Zaprešiću (razne okamenjene školjke) te sige iz Šipila i t. d.

Sa sabiranjem neka se odmah otpočne! Priredba ovakove izložbe iziskuje mnogo truda, a vrijeme je kratko, jer izložba bi imala biti otvorena u prvoj polovici kolovoza o. g.

Svi predmeti, predani za izložbu, bit će pobilježeni u posebnom iskazu s naznakom vlasnika i naročitom opaskom, tko i što predaje samo u svrhu izlaganja, a tko i što daruje za muzej, koji će se osnovati u Samoboru i smjestiti u Livadićev dvorac.

Prionimo živo i složno svi uz rad, da proslava napose izložba osvijeti lice rodoljubnog Samobora, ojača u nama ljubav do drevnog nam zavlačaja, u prvom redu u našim mlađim naraštajima, kako bi poznavajući svijetle predaje, oduševljeno nastavili — ne ostavljajući ni najmanje praznine — izgraditi novu povijest, dostojuću prošlosti i sretnije budućnosti.

Odbor

pušten način, a napose nedozvoljeno klanje stoke ima posve prestati.

3.) Potrošači, bilo to intelektualci, obrtnici, trgovci, seljaci, radnici i t. d. redovito prigovaraju visokim cijenama i nerazmjeru koji viđa između cijena onih predmeta koje prodavaju i koje kupuju. Međutim niti jedan stanovnik ovoga kotara nije obustavio podnjoši slučaj prekorabnja cijena prijavu tako je oblast na suradnju u tome pravcu već nebrojeno puta potrošače pozivala.

Nikto ne može koristiti, i ne može uspijeti ako pojedinci samo prigovaraju štetajući po trgu i sjedeći u gostionicama, galameći na skupštinsima, a tamo gdje treba da to jeve tamo ih nemaju ili da kada ih se pita vele da im nije ništa poznato. Takove osobe, kao i potrošači koji sumi daju cijene, mnogo su veći krivelj od onih najviših cijena. Ponovno se ovim putem poziva stanovništvo da svaki slaboši nabavljanja cijena, skrivanje roba, nedopuštanju nečinu pro-

VELIKA USTAVSKA SKUPSTINA U SAMOBORU

Na Duhove održana je na Trgu Kralja Tomislava velika Ustavská skupština na kojoj su bili u velikom broju samoborski građani i okolinski seljaci.

Skupština je otvorio Logornik Pavle Žegarec, a zatim je govorio Poglavnji pobočnik Blaž Lorković, pričavši iscrpivo rad hrvatske državne vlasti te uspostavu Nezavisne Države Hrvatske.

Poglavnji pobočnik istakao je nuždu održavanja i izravnovanja, da se izvođiti pobjeda, a s ovom dolazi blagostanje, sreća i zadovoljstvo svakog pojedinca Nezavisne Države Hrvatske.

Ovraćao se također na promilje London i Moskve, koja direktno je hrvatskoga naroda. Na kraju je istaknuo da su i hrvatski seljaci bili uvijek u prvom redovima u borbi za Nezavisnu Državu Hrvatsku.

IZPOZORENJE KOTAR. OBLASTI U SAMOBORU

1.) Kotarska oblast u Samoboru ponovo okreće pažnju i najosobljnije opominje sve trgovce, obrtnike, proizvođače i seljake da se točno pridržavaju postojećih propisanih cijena kao i propisi koji određuju promet pojedinih predmeta.

2.) Svakil premet stoku na nedo-

meta i t. d. prijaviti ovoj oblasti radi daljnje postupka. Malobrojni službenici ove oblasti, pored ostalog posla, nemogu biti na svakom mjestu, sve zapaziti, sve učiniti, nego ih sami žitelji bilo u gradu ili selu, moraju podupirati, jer se radi o njihovom probitku u prvom redu. Svaka osoba bit će strogo kažnjena bio to trgovac, obrtnik ili seljak za kojega se utvrdi da je protupropisno postupao.

4.) Napose se skreće pažnja, da građani ne kupuju drva nedozvoljenim načinom, a napose ne ona na koja prodavaoc nema propisane izvoznice, jer će sva takova drva biti zaplijenjena i na dražbi u korist državne blagajne prodana a prekršteli pozvani na odgovornost.

5.) Dioba živežnih namirnica provodi se točno i ispravno, na sve potrošače jednako, a u granicama zaliha kojima se raspolaže, pa je najstrože zabranjeno obraćati se na ovu oblast traženjima za neke iznimne doznake. Napose za bolesnike, starce, gostionice i t. d. ova oblast nemože ništa posebno izdavati, jer sa nikakovim posebnim zalihama ne raspolaže.

6.) Svaka osoba koja kupuje ili prodaje robu na nedopušten način ili uz nedozvoljene cijene bit će najstrože kažnjena, a u ponovljenim ili težim slučajevima upućena u logor, a svaka presuda bit će proglašena javnosti.

Kotarski predstojnik: Mikić

SJEDNICA SAVJETODAVNOG ODBORA TRG. OPC. SAMOBOR

15. svibnja održana je sjednica savjetodavnog odbora kojoj je predsjedao načelnik Viktor Regović.

Izabrani su članovi raznih pododbora.

Odbor za proslavu 700 godišnjice Samobora moli novčanu pomoć za ovu proslavu, napose za izdanje "Spomenice". — Odobrava se 5.000 Kuna, ovaj kredit imade se osigurati u proračunu za godinu 1942.

Dobrov. vatrogasno društvo molje da mu se dade potrebno zemljište za vatrogasno spremište i da se što prije izgradi vatrogasnji dom.

Zaključuje se, ovu molbu uputiti gradjevnom odboru, koji bi sa predstavnicima društva našlo potrebno zemljište, načinio skicu i prijedlog, o kojem bi se onda raspravljalo i potreban zaključak stvorio.

Na molbu grobara povisuju se pristojbe i to: za službeni i nadničarski stalež od 150 na 300 Kuna. — Za srednji stalež koji uzima mala pogrebna kola od 200 na 450 Kuna. — Za jači građanski stalež koji uzima velika kola od 300 na 550 Kuna.

Nadgrobaru povisuje se nagrada od 100 na 400 Kuna, ali mora da vrši točno preuzete dužnosti.

Zaključuje se, da se mreža vodo-voda prema Bratislavu po predlogu načelnika uredi.

Gledje uvođenja vodo-voda u Sejsmičnu ulicu zaključuje se da se isto za sada ne može provesti jer nema raspoloživih sredstava, već se pozivaju interesenti da izjave, koliko bi mogli da ova mreža dovrši.

Na prijedlog načelnika zaključuje se zamoliti Ministarstvo unut. poslova, da dozvoli povišenje potrošarine od vina, piva i rakije i to od 1 na 2 Kune s razloga što je potrošarina od vina, piva i rakije jedini i glavni prihod ove općine.

Upravni odbor predlaže, da se zamole nadležne vlasti, da strancima naročito židovima i Slovencima ne podjeljuju dozvole za boravak u Samoboru s razloga prehrane a i radi toga što je Samobor turističko i lječilišno mjesto. — Prihvata se.

Protuletje

Sneg vre odhaja
Skriveč se tali,
Tiček na oblok dohaja
Pak se veseli.

Sneg vre odhaja
Na bregu ga ni,
Gor jaglac se žuti,
I resina črioni.

Sneg vre odhaja
Za opstat mu ni,
Visibaba po tratinu
Gdi, gdi se beli.

Sneg vre odhaja
I zemljicu gnoji,
Fijolica ga luče
Pak mu se smeji.

Sneg vre odhaja
I led se tali,
Protuletje nam dohaja
V' svetu mir fali.

H. P. D. -STARČEVIĆ- U SAMOBORU

H. P. D. »Starčević« u Samoboru

Na Duhovski ponедјeljak posjetili su pjevači H. P. D. »Starčević« pod vodstvom svog predsjednika g. Valenta Cesarca Samobor.

Prije podne pošli su pjevači do kapelice Sv. Jurja, gdje su u 1/2 sati pjevali kod sv. mize Staroslavensku misu.

Zatim su se svratili na objed u gostioniku g. Ivana Medveda u Starogradskoj ulici.

Poslije podne pošli su na Stari grad i kroz Anin-dol. Sa večernjim vikom vratili su se pjevači zadovoljni ovim izletom sa svojim obiteljima kući.

Hrvatsko pjevačko društvo »Starčević« poznato je u Samoboru već godinama, a naročito od kada je predalo ovdje koncerat u nekadašnjim »Jekinim« prostorijama, — sada prostorije Hrvat. planinarskog društva — pod vodstvom tadašnjeg predsjednika pok. Stjepana Javora.

Kako dozajemo H. P. D. »Starčević« kani u Samoboru prirediti koncerat još ovoga ljeta.

Pjevači »Starčevića« susretani su sa simpatijama po našim građanima.

POPIS ZVONOVA I PREDMETA IZ BAKRA, MJEDI I BRONCA

Naredbom Ministarstva naređeno je općinama, da odmah na svom području popišu:

1.) Sva zvona od mjedi ili bronce u svim crkvama svih vjera, kao i drugdje po broju i težini;

2.) Sve kotlove, kotliće i posude od bakra, mjedi ili bronce s priborom u kolikoj je taj od ovih kovina, a koje služi u bilo koje svrhe (na pr. za pečenje rakije, pripremanje jela za ljudsku ili stočnu hranu, kupaoničke peći i t. d.) a nalaze se kod trgovaca, u kućanstvima, kod seljaka, posjednika, veleposjednika, vinogradara i kod drugih poljoprivrednih ustanova ili osoba.

Popis ovih predmeta nema se obaviti u običnim i velesobičnim poduzećima.

U popisu ima se navesti vlasnik, nalazište, oznaka predmeta, napomena o eventualnoj umjetničkoj ili kulturnoj te historijskoj vrijednosti, materijal te točna težina i sadržinu.

Svi popisani predmeti ostaju do daljnje odredbe na mjestu nalazišta i nemoće sa ovima nitko bez posebne dozvole ministarstva raspolažati ili otuditi ih.

Pozivaju se vlasnici gore navedenih predmeta, da takove pješeve dne 2. i 3. lipnja 1942. kod općine za vrijeme uredovnih sati, kako se radi neprijava ili zatajenja nebi izvršili kaznenom postupku.

OBAVIJEŠT

Kako naše poglavarstvo namjerava provesti središnjenu omotu Samobora i njegove bliske okolice, to se poziva građanstvo, da prije podizanja bilo kakove građevine u svrhu stanovanja, gospodarskih zgrada, obrta, veleobrta i t. d. pred da ovega počet-

varstva položajni nacrt i skicu gradevine, koja će se najprije pregledati i nakon odobrenja ove skice, da dade onda izraditi propisani nacrt na osnovu gradevnog zakona.

Ovo je potrebno radi toga, da se već prije očevida mogu interesentima dati potrebne upute o načinu gradnje — kako se nebi dogadale pogreške koje bi kod regulacije bilo teško popraviti.

PRIJUĆNI ADRESAR IZVOZNIKA I UVOZNika

U NEZAV. DRŽAVI HRVATSKOJ

Prema prijašnjim obavještenjima, priprema Trgovinska komora u Zagrebu adresar, koji će sadržati sve izvoznike i uvoznike u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, kao i novčarska i odpremna poduzeća, zastupstva i agencije.

Redakcija tog adresara je pri kraju, te se priradnici ponovo upozorjuju, da imaju prilike još do 10. lipnja 1942. dostaviti izravno Trgovinskoj komori u Zagrebu točne podatke o svom poduzeću ako žele da budu uvršteni u taj adresar. — Potrebni podaci su slijedeći: 1. naziv tvrtke po protokolaciji, točna adresa; 2. broj brzoglasa i brzovojna kratica; 3. pojedinačno označena roba koja se izvozi odnosno uvozi. Svaka tvrtka bit će prema tome uvrštena kod pojedine struke kod svakog artikla kao na pr. svježe voće, t. j. jabuke, šljive, grožđe i t. d.

Ivrštenje u adresar je besplatno, pa je stoga u interesu svakog priradnika koji posluje sa inozemstvom da njegovi podaci u adresaru budu točni t. j. po zelji svakog poduzeća. Komora stoga ponovo molí priradnike, koji još nisu dali svoje podatke, da to učine u što kraćem roku, jer će naknadni prigovori biti bezuspješni.

GAJENJE KUNICA

Pored svih potičkoča u pitanjima prehrane, svakim danom biva teže pitanje obskrbe mesom. Baš u ovo godišnje doba, kada su domaćinstva avioje zauzele hrane preko zimskih mjeseci potrošila, a nova hrana (zeljenje i t. a.) još nije dozrelo, vrlo teško se osjeća nestasica mese.

Radi toga se preporuča žiteljstvu, da si odgaja kunicu, koji se vrlo nego mnoge, a cija je prehrana, osobito u ljetno doba, lagana i bez izuzetaka, i koji daju zdravo i tecno meso koje se može na vrlo mnogo načina prirediti.

Žiteljstvo se mora samo brinuti oko toga, kako će se u ova teška vremena

prehraniti, a ne samo od kotarskog aprovizacionog odbora očekivati da se skrbi i za ono čime se može pojedinač sam sa malo volje obskrbiti.

VIZNI RED VICINAL. ŽELJEZNICE ZAGREB — SAMOBOR

Odlazak na radne dane iz Zagreba u Samobor u:

6.15, 8.15, 10.15, 12.30, 14.30, 16.30, 19.00 i 20.35 sati.

Odlazak na nedjelje i blagdane iz Zagreba u Samobor u:

6.15, 7.20, 8.15, 9.20, 10.15, 11.20, 13.00, 14.00, 15.05, 16.15, 17.00, 20.35, 21.45 sati.

Odlazak na radne dane iz Samobora u Zagreb u:

5.00, 6.20, 8.20, 10.20, 12.30, 14.30, 16.30, 19.00, 20.40 sati.

Odlazak na nedjelje i blagdane iz Samobora u Zagreb u:

5.00, 6.20, 8.20, 9.20, 10.20, 11.25, 13.05, 14.05, 15.10, 17.00, 19.05, 19.40, 20.40, 21.50 sati.

Vijesti

Rekordan posjet izletnika na Duhove

Na Duhove i Duhovski ponедјелjak posjetio je Samobor velik broj izletnika.

Samoboraca željeznica uvela je vlaste koji kreću takoreći svakog sata, a svi su od reda bili dupkom puni.

Kako su ova dana bila vrlo lijepa i ugodna, izletnici su bili potpuno zadovoljni i veseli.

Naša je željeznica u ova dva dana prevezla oko 20.000 osoba.

Premještanje

Gdica Mandica Miškulin, upraviteljica pošte u Samoboru premještena je u istom svojstvu na poštu u Savski Marof.

Za nadstojnika naše pošte imenovan je g. Tomislav Ritz.

Položio ispit

G. Milivoj Reizer, profesor Državne trgovачke akademije u Osijeku, položio je ovih dana Stručni državni ispit za ocjenom »Zadovoljava s odlikom«. — Cestitamo!

Odlukovanje

Na istočnom bojištu odlukovan je medu mnogim Hrvatima dobrotoljčima i naš Samoborac Domobranat nadpotročnik g. Stjepan Peterkoč, željeznički Križem II. razreda.

POMOZITE USTASCU MLADOM SAMOBORU!

JAVNA ZAHVALA

Što je redoslijed, pričuvljeno i spomenuto, koji su nam prigodni suri ustaševanja i drugoga načina napada, ona, tako i dječje.

Dr. HILARIONA vitez pl. ORTINSKI
prijevodnik-knjedžda u m.

svježi hrvatski ustotci kružili, vratili su se i vratili, to ga do posljednjeg potčinili sprevoli, zato bude hrvatska mala vredna hrvatska.

Obvezni pl. Ortinski

Smočra Pripremne Bojne

Na Križevu boravio je u Samoboru zapovjednik Ustaške Pripremne Bojne Ustaški pukovnik g. Kovačević, te je pregledao naše Ustaške odrede, koji su bili svrstani na Trgu Kralja Tomislava.

Iza izvršenog pregleda pošli su u »Hrvatski Dom«, gdje im je g. Kovačević održao govor o dužnostima Ustaša.

Kotarski aprovizacioni odbor nalazi se od 1. lipnja o. g. u zgradi Kotarske oblasti.

Na općinskoj službi ovrhovoditelja zahvalio se je sedanjem općinskom ovrhovoditelju Antun Malnar.

Sport

U nedjelju 10. svibnja odigrao je H. R. S. K. »Samobor« prvenstvenu utakmicu u Području sa tamoznjim H. S. K. »Croatia« — Nakon odlične igre čitave momčadi, »Samobor« je pobijedio šilave Područnjake sa rezultatom 5 : 2 (3 : 1).

Već dugo nije »Samobor« igrao tako povozano i ločno. Svi igrači i kao pojedinci i kao cjelina potpuno su zadovoljili u svakom pogledu. — Golove su polučili: Bišćan 1, Kalin 1, Držković 1, Norkić 1.

Na Spasovo 14. svibnja uspjelo je domaćem klubu dovesti u Samobor kompletan ligu momčad HASKA u kojoj je manjkao jedini Kocejić. — HASK je nakon izvanredno lijepe igre pune kombinacija pobijedio »Samobor« s rezultatom 8 : 1, što obzirom na vrijednost momčadi HASKA znači i uspjeh za »Samobor«, koji prema razigranom protivniku nije mogao pružiti onu igru, koju inače provodi.

Počasni zgoditak polučio je lijepim udarcem s 20 metara Rečetar. — HASK je nastupio u sastavu: Žmara, Kokeza, Lojan, Pajović, Duh, Čajkovski I., Duković, Kacijan, Hitrec, Kunšt i Čajkovski II. — Poslije utakmice priredena je mala zabavica.

U nedjelju na Duhove 24. svibnja igrao je »Samobor« s poznatom momčadi »Redarstvenik« iz Zagreba koja se nalazi na IV. mjestu u I. razredu zagreb. prvenstva. — »Redarstvenik« je nakon skoro potpuno ravnopravne igre pobijedio »Samobor« s 4 : 1. — Sudio je g. O. Frešl veoma dobro.

PRODAJEM JEDNOLICNE DJECJE CIPELE

Vlastiti preisved

Dječja visoka cipele do broja 24 Kuna 250.—; od broja 25 do 29 Kuna 350.—; od broja 30 do 34 Kuna 450.—; od broja 35 do 39 Kuna 650.—. — Cipele prodajem na domaku.

SESTAK MIROSLAV, postolar
Samobor, Toplička ulica 3.

OBJAVA!

Javljaju cij. građanstvu Samobora i okolicu, da sam vrativši se iz Njemačke, gdje sam svršio 6. mjesec, kura šenatih i svih najmodernejših kraljeva, otvorio

EKOJACU RADIONICU izradujući po najmodernejšim berzalinskim opteklate i odijela te šenatne kostime.

Primenjuje se popravak i obnova u solidnu izradbu, povoljnije cijene kao i Jasenovo.

FRANJO PAAR

Šenat i modni krovac
Samobor, Smiljanova ul. 134

37. MEDJUNARODNI VELIKI SAJAM UZORAKA

5. --- 14. IX. 1942.

37. zwiischenstaatliche allgemeine Mustermesse

37. Fiera Campionaria Internazionale

